

GMINA KOBYLIN

***PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
WRAZ Z UZASADNIENIEM
DO PROJEKTU
„PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY KOBYLIN NA LATA 2017-2020
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2021-2024”***

Tytuł:	PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO WRAZ Z UZASADNIENIEM DO PROJEKTU „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KOBYLIN NA LATA 2017-2020 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2021-2024”
---------------	---

Zlecniodawca:	Gmina Kobylin Rynek Marszałka Józefa Piłsudskiego 1 63-740 Kobylin
----------------------	--

Autorzy:	 EkoLogika Pracownia analiz przestrzennych i środowiskowych Kierownik zespołu mgr Marta Stelmach-Orzechowska
-----------------	---

Data wykonania:	czerwiec 2017r.
------------------------	-------------------------------

SPIS TREŚCI

1. Podstawa prawna	4
2. Cel opracowania i uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu.....	5
3. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko	6
4. Opinie organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy ooś.....	7
5. Zgłoszone uwagi i wnioski	10
6. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.....	10
7. Propozycje metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.....	10

1. PODSTAWA PRAWNA

Konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu ochrony środowiska dla Gminy Kobylin na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021 - 2024” wynika bezpośrednio z art. 46 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tj. Dz.U. 2016 poz. 353 ze zm.) zwanej dalej *Ustawą ooś*.

Działając na podstawie art. 48 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 353 ze zm.), zwrócono się z prośbą do organów, o których mowa w art. 57 i 58 *Ustawy ooś* tj. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnym w Poznaniu o opinię co do konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu ochrony środowiska dla Gminy Kobylin na lata 2017 – 2020 z perspektywą na lata 2021-2024”. Do wniosku dołączono uwarunkowania wynikające z art. 49 *Ustawy ooś*. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismem znak: WOOŚ-410.335.2017.MM.1 z dnia 13 maja 2017r.) stwierdził konieczność przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Z kolei Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu (pismem znak: DN-NS.9012.675.2017 z dnia 12 maja 2017r.) uzgodnił możliwość odstąpienia od przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Biorąc pod uwagę, że jeden z organów stwierdził konieczność przeprowadzenia procedury, Burmistrz Kobyliny postanowił o jej przeprowadzeniu.

W ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko sporządzona została Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Programu ochrony środowiska dla Gminy Kobylin na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021 - 2024” zgodnie z art. 51 ust. 2 *Ustawy ooś*. Zawartość i stopień szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z organami, o których mowa w art. 57 i 58 *Ustawy ooś* tj. Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismem znak: WOOŚ-410.335.2017.MM.1 z dnia 13 maja 2017r.) i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu (pismem znak: DN-NS.9012.782.2017 z dnia 25 maja 2017r.).

Zgodnie z art. 55 ust. 3 *Ustawy ooś* do przyjętego „Programu ochrony środowiska dla Gminy Kobylin na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021 - 2024” załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- 1) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- 2) opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 *Ustawy ooś*;
- 3) zgłoszone uwagi i wnioski;
- 4) wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- 5) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Ponadto w związku z tym, że procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko odbywa się z udziałem społecznym, organ opracowujący projekt dokumentu zgodnie z art. 42 pkt. 2 *Ustawy ooś* dołącza do przyjętego dokumentu uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

2. CEL OPRACOWANIA I UZASADNIENIE WYBORU PRZYJĘTEGO DOKUMENTU

Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona dla projektu „Programu ochrony środowiska dla Gminy Kobylin na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021 - 2024”. Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia Programu jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Program powinien stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu danej JST.

Celem strategicznym Programu ochrony środowiska dla Gminy Kobylin jest przedstawienie wytycznych do racjonalnych działań programowych na dalsze lata i poprawa stanu środowiska przyrodniczego gminy Kobylin, bądź utrzymanie dobrego poziomu tam gdzie został on osiągnięty w wyniku realizacji założeń poprzednich projektów. Zawarte w Programie ochrony środowiska rozwiązania inwestycyjne oraz organizacyjno-informacyjne przyczynią się do właściwego, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju gospodarowania zasobami przyrodniczymi. Opracowany Program jest wypełnieniem obowiązku Gminy Kobylin w zakresie sporządzania strategicznych dokumentów gminnych, co pozwala władzom Gminy na bieżąco kontrolować stan środowiska oraz planować na tej podstawie działania służące ochronie środowiska.

Przyjęcie Programu ochrony środowiska jest formą podejmowania strategicznej decyzji umożliwiającej realizację kierunków rozwoju tego zakresu działalności w określonej perspektywie czasowej. Wynikiem procesu planowania jest dokument zawierający wizję rozwoju systemu zarządzania ochroną środowiska, określający opcje i warunki rozwiązań. Jest on także ważnym środkiem informacji, narzędziem kontroli i materiałem wykorzystywanym do rozwoju systemu w przyszłości. Właściwy system zarządzania ochroną środowiska musi opierać się na strategicznych wnioskach, które w tym przypadku są przedstawione w postaci dokumentów programowych

Przyjęte w Programie ochrony środowiska rozwiązania uwzględniają w pierwszej kolejności działania prowadzące do zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska, poprawy stanu środowiska, poprawy stanu jakości powietrza, zapewnienia racjonalnej gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej, przeciwdziałania zmianom klimatu i adaptacji do nich, zapobiegania klęskom żywiołowym oraz do zwiększenia bezpieczeństwa powodziowego mieszkańców.

Programu ochrony środowiska dla Gminy Kobylin zawiera omówienie:

- 1) spójności Programu ochrony środowiska z dokumentami strategicznymi i programowymi wyższego szczebla
- 2) sytuacji społeczno-gospodarczej gminy oraz jego infrastruktury technicznej
- 3) oceny stanu środowiska na terenie Gminy Kobylin z uwzględnieniem jedenastu obszarów przyszłej interwencji: (1) ochrona klimatu i jakości powietrza, (2) zagrożenia hałasem, (3) pola elektromagnetyczne, (4) gospodarowanie wodami, (5) gospodarka wodno-ściekowa, (6) zasoby geologiczne, (7) gleby, (8) gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, (9) zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe, (10) zagrożenia poważnymi awariami, (11) edukacja ekologiczna uwzględniających zagadnienie horyzontalne tj. adaptację do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne oraz monitoring środowiska,
- 4) celów, kierunków interwencji i zadań wynikających z oceny stanu środowiska,
- 5) harmonogramu rzeczowo-finansowego wynikającego ze zdefiniowanych zagrożeń i problemów dla poszczególnych obszarów interwencji
- 6) systemu realizacji Programu ochrony środowiska w zakresie zarządzania i monitorowania w oparciu o ustalone wskaźniki.

Z ustaleń Prognozy oddziaływania na środowisko wynika, że większość wyznaczonych w projekcie „Programu ochrony środowiska dla Gminy Kobylin na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021 – 2024” działań będzie miała charakter pozytywny i długoterminowy. Założeniem projektu „Programu ochrony środowiska dla Gminy Kobylin na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021 - 2024” jest wskazanie takich działań i wyznaczenie takich celów i kierunków interwencji, aby stopniowo rozwiązywać zdiagnozowane problemy społeczno-gospodarcze i wprowadzać środki zaradcze i naprawcze z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska.

3. USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Prognoza oddziaływania na środowisko identyfikuje potencjalne zagrożenia wynikające z realizacji wyznaczonych w projekcie „Programu ochrony środowiska dla Gminy Kobylin na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021 - 2024” zadań i kierunków w ramach poszczególnych obszarów interwencji. Prognoza jednocześnie wskazuje działania mające na celu zapobieganie, ograniczenie do minimum oraz kompensację przyrodniczą skutków realizacji projektu „Programu ochrony środowiska dla Gminy Kobylin na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021 - 2024”. Zastosowanie się do ustaleń wskazanych w Prognozie wynikających wielokrotnie z regulacji prawnych pozwoli na właściwą ochronę środowiska i krajobrazu oraz ochronę zdrowia i życia ludzi przed potencjalnym oddziaływaniem wynikającym z realizacji zadań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych.

Sporządzenie Prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Programu ochrony środowiska dla Gminy Kobylin na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021 - 2024” przebiegało wieloetapowo i obejmowało kolejno:

- ocenę aktualnego stanu środowiska na obszarze objętym dokumentem, zawierającą analizę zasobów i walorów środowiska oraz jakości środowiska;
- ocenę potencjalnego wpływu ustaleń dokumentu na środowisko przyrodnicze, w tym na zdrowie ludzi;
- opracowanie propozycji minimalizacji negatywnych skutków realizacji ustaleń dokumentu w obszarach, w których zidentyfikowano znaczące negatywne oddziaływania;
- opracowanie systemu monitorowania środowiskowych skutków wdrażania dokumentu strategicznego.

Opracowując Prognozę zastosowano metodę indukcyjno-opisową oraz metodę analogii środowiskowych. Ocenę stanu środowiska przyrodniczego oraz analizę jakości jego poszczególnych elementów sporządzono przy wykorzystaniu dostępnych danych na temat obszaru gminy Kobylin tj. studium literatury, informacji pozostających w zasobach administracji rządowej i samorządowej, danych statystyki publicznej oraz państwowego monitoringu środowiska. Szczegółową analizę wpływu ustaleń projektu Programu ochrony środowiska dla Gminy Kobylin na środowisko opracowano wykorzystując metodę macierzy interakcji.

Na etapie oceny wpływu projektu „Programu ochrony środowiska dla Gminy Kobylin na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021 - 2024” i sporządzenia Prognozy oddziaływania na środowisko nie przewiduje się wystąpienia negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na zdrowie i warunki życia ludzi, w związku z czym nie wyznaczono rozwiązań alternatywnych. Zaproponowane w projekcie „Programu ochrony środowiska dla Gminy Kobylin na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021 - 2024” działania mogą być realizowane w oparciu o różne warianty techniczne, technologiczne, środowiskowe, społeczne, gospodarcze itp., które wymagają indywidualnego podejścia na etapie prac koncepcyjnych. Skutki środowiskowe podejmowanych działań zależą od lokalnych uwarunkowań środowiskowych i przestrzennych. Dlatego przed przystąpieniem do konkretnych przedsięwzięć należy rozważać warianty alternatywne tak, aby możliwy był wybór takiego, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie

oddziaływać na środowisko. Znaczna część planowanych inwestycji wymaga indywidualnego potraktowania i jeżeli jest to uzasadnione przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko. W tym przypadku wszelkie oddziaływania i środki zaradcze, w tym alternatywne rozwiązania, będą szczegółowo przeanalizowane pod kątem konkretnej inwestycji.

4. OPINIE ORGANÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 57 I 58 USTAWY OOS

Zgodnie z art. 54 ust. 1 *Ustawy oos* projekt „Programu ochrony środowiska dla Gminy Kobylin na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko został przekazany do opiniowania przez organy, o których mowa w art. 57 i 58 *Ustawy oos*.

W ramach procedury opiniodawczej organy wydały swoje opinie tj. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismem znak: WOO-III.410.460.2017.PW.1 z dnia 26.06.2017) i Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu (pismem znak: DN-NS.9012.958.2017 z dnia 24.06.2017r.). Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu wniósł następujące uwagi, które uwzględniono w dokumentach:

Uwaga nr 1. *Biorąc pod uwagę inwestycje związane z budową elektrowni wiatrowych, ocena oddziaływania na krajobraz zawarta w rozdziale 8.2. prognozy jest niewystarczająca. W związku z tym, w prognozie proszę określić, przeanalizować i ocenić wpływ realizacji ustaleń projektu Programu na krajobraz, mając na uwadze potrzebę ochrony krajobrazu oraz konieczność prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych, w myśl Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98).*

Treść rozdziału 8.2 podzielono na oddziaływania dotyczące powierzchni ziemi oraz oddziaływania dotyczące krajobrazu. Pod koniec rozdziału dodano podsumowanie oceny wpływu na te dwa komponenty środowiska. Uzupełniono treść zgodnie z uwagą o analizę i ocenę wpływu na krajobraz. Przeanalizowano dodatkowe elementy i zadania wyznaczone w POŚ dla gminy Kobylin w zakresie wpływu na walory krajobrazowe, estetyczno-wizualne, widokowe oraz ład przestrzenny.

Uwaga nr 2. *Określając, analizując i oceniając przewidywane oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska zadań „kierunku interwencji” pn. „Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi” odniesiono się wyłącznie do zadań związanych z konserwacją rowów melioracyjnych, rzek i kanałów. Prognozę proszę uzupełnić, poprzez odniesienie się do wszystkich zadań wskazanych do realizacji w ramach ww. „kierunku interwencji”.*

Prognozę uzupełniono o pozostałe zadania wskazane do realizacji w ramach kierunku interwencji: *Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi.*

Uwaga nr 3. *Określając, analizując i oceniając przewidywane oddziaływanie planowanych elektrowni wiatrowych na klimat akustyczny i ludzi proszę uwzględnić istniejące i projektowane tereny podlegające ochronie akustycznej położone w sąsiedztwie. Proszę również odnieść się do przepisów ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 961) w kontekście lokalizacji elektrowni wiatrowych względem terenów podlegających ochronie akustycznej.*

W Prognozie w rozdziale 8.5 dodano następujące zapisy zgodnie z uwagą oraz rozbudowano możliwe oddziaływania w zakresie realizacji i eksploatacji turbin wiatrowych:

„W zakresie zadań z odnawialnych źródeł energii wskazano zadania związane z realizacją i eksploatacją Farm Wiatrowych w tym. m.in. projektowanej Farmy Wiatrowej Kobylin, projektowanych

turbin wiatrowych w Zalesiu Małym, Srokach i Rębiewicach. Na obecnym etapie postępowania (dla każdej inwestycji zostało wydane postanowienie o konieczności ooś) w przygotowanych Kartach Informacyjnych Przedsięwzięć nie prognozuje się wystąpienia negatywnych oddziaływań w zakresie przekroczeń standardów hałasu względem zabudowy chronionej. Niemniej jednak obecnie trwające postępowania jak i te planowane z rozwoju energetyki wiatrowej muszą uwzględniać zapisy od niedawna obowiązującej Ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych [23], która określa warunki i tryb lokalizacji i budowy elektrowni wiatrowych oraz warunki lokalizacji elektrowni wiatrowych w sąsiedztwie istniejącej albo planowanej zabudowy mieszkaniowej. Ustawa ta w znacznym stopniu ogranicza możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań w zakresie przyrodniczym jak i przede wszystkim społecznym. Kluczowym punktem tej ustawy jest to, że lokalizacja elektrowni wiatrowej następuje wyłącznie na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w art. 4 ust. 1 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [3]. Odległość elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego (w tym o funkcji mieszanej) lub na odwrót nie może być mniejsza niż dziesięciokrotność wysokości najbliższej elektrowni wiatrowej mierzonej od poziomu gruntu do najwyższego punktu budowli, wliczając elementy techniczne, w szczególności wirnik wraz z łopatami (całkowita wysokość elektrowni wiatrowej). Ta sama odległość lokalizacji turbin wiatrowych powinna zostać zachowana od form ochrony przyrody o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 i 5 Ustawy o ochronie przyrody [4] tj. parki narodowe; rezerваты przyrody; parki krajobrazowe; Obszary Natura2000.

Projekty farm wiatrowych na etapie budowy i likwidacji mogą oddziaływać na następujące komponenty środowiska: wody powierzchniowe i podziemne (zanieczyszczenie wód), powietrze atmosferyczne (niezorganizowana emisja gazów i pyłów), klimat akustyczny (niezorganizowana emisja hałasu), glebę i powierzchnię ziemi (przekształcenia gruntu, ruch maszyn, zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi, wytwarzanie odpadów), warunki życia (hałas, pylenie), faunę i florę oraz siedliska przyrodnicze (zniszczenie siedlisk, stanowisk, tras migracji), krajobraz (zmiany w otoczeniu, zaburzenie fizjonomii krajobrazu), dobra materialne i krajobraz kulturowy (zniszczenie stanowisk archeologicznych, zabytków nieruchomych lub walorów historycznych i ruralistycznych).

Etap eksploatacji turbin wiatrowych może wiązać się z negatywnym oddziaływaniem na:

- **ornitofaunę** – możliwość śmiertelnych zderzeń z elementami wiatraków, bezpośrednia utrata siedlisk oraz ich fragmentacja i przekształcenia, zmiana wzorców wykorzystania terenu, tworzenie efektu bariery.
- **chiropterofaunę** - śmiertelność na skutek kolizji z elektrownią lub uraz ciśnieniowy, utrata lub zmiany tras przelotu, utrata miejsc żerowania, zniszczenie kryjówek.
- **środowisko akustyczne** – hałas mechaniczny emitowany przez przekładnię i generator, szum aerodynamiczny emitowany przez obracające się łopaty wirnika. Natężenie hałasu uzależnione jest o wielu czynników m.in. sposobu rozmieszczenia turbin w obrębie farmy oraz ich modelu, ukształtowania terenu, prędkości i kierunku wiatru oraz rozchodzenia się fal dźwiękowych w powietrzu. Elektrownie są również źródłem hałasu infradźwiękowego, niemniej jednak badania i publikacje naukowe wykazały, że infradźwięki emitowane na poziomie od 40 do 120 dB nie wywołują negatywnych skutków zdrowotnych.
- **w zakresie pól elektromagnetycznych** - dopuszczalne wartości parametrów fizycznych pól elektromagnetycznych zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów [22]. Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową dopuszczalny poziom pól elektromagnetycznych dla zakresu częstotliwości jakie wytwarza generator elektrowni wiatrowej wynosi 1000 V/m dla pola elektrycznego i 60 A/m dla pola magnetycznego. Ze względu na lokalizację turbiny wiatrowej na wysokości ok. 100 m nad poziomem gruntu poziom pola elektromagnetycznego generowanego przez elementy elektrowni na poziomie terenu (na wysokości 2 m) jest w praktyce pomijalny.

- **krajobraz** – zaburzenie walorów widokowych, zmiany w krajobrazie. Istotne jest unikanie lokalizowania farm wiatrowych na terenach cennych krajobrazowo m.in. Parki krajobrazowe, Obszary chronionego krajobrazu. Negatywny wpływ farmy wiatrowej na otaczający krajobraz maleje wraz ze wzrostem odległości od inwestycji.”

Uwaga nr 4. *Mając na uwadze informacje zawarte w rozdziale 5.1.1. na str. 46-47, w rozdziale 5.2.1.2. na str. 51 projektu Programu oraz w rozdziale 5.11. prognozy, proszę zawrzeć informacje o stanie klimatu akustycznego w gminie Kobylin, z uwzględnieniem oddziaływania drogi krajowej nr 36, w oparciu o natężenie ruchu na tej drodze. Przy czym informuję, że w rozdziale 7 na str. 67 prognozy zatytułowanym „Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody” napisano, że „kolejnym problemem jest emisja ponadnormatywnego hałasu do środowiska. Problemem jest stale zwiększający się ruch pojazdów oraz stan techniczny nawierzchni. W zasięgu oddziaływania znajduje się zabudowa mieszkaniowa, placówki oświatowe związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży. Zatem narażone są tereny chronione akustycznie”.*

Jak wspomniano w rozdziale 5.11 Prognozy Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w latach 2013-2016 nie prowadził na terenie gminy Kobylin pomiarów poziomu hałasu komunikacyjnego. Zgodnie z Mapą akustyczną dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów opracowaną przez GDDKiA (zadanie 2 - województwo wielkopolskie) nie wyznaczono na terenie gminy Kobylin punktów monitoringu hałasu. Tym samym droga krajowa nr 36 na odcinku w granicach gminy Kobylin nie została objęta „Programem Ochrony Środowiska przed hałasem dla województwa Wielkopolskiego na lata 2011 – 2023”. W zakresie linii kolejowych, żaden odcinek w granicach gminy Kobylin nie został objęty monitoringiem hałasu na potrzeby opracowania „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla linii kolejowych o natężeniu ruchu ponad 30 000 pociągów na rok znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego na lata 2014-2023”. POŚ ma za zadanie przeanalizować stan środowiska w oparciu o dane literaturowe, naukowe lub monitoringowe, w tym wyniki monitoringu ochrony środowiska prowadzone przez WIOŚ.

Omówione w rozdziale 5.1.1 i 5.2.1.2 POŚ wyniki natężenia ruchu pojazdów mechanicznych miały na celu wskazanie, że ruch pojazdów na drodze krajowej nr 36 na odcinku gminy Kobylin w porównaniu do roku 2010 uległ wzrostowi, co może prowadzić lub być przyczyną wzrostu emisji hałasu do środowiska z analizowanego ciągu komunikacyjnego. Niemniej jednak brak jakichkolwiek pomiarów na drodze nr 36 na odcinku gminy Kobylin, brak jakichkolwiek zgłoszeń społeczeństwa co do uciążliwości akustycznej oraz brak wyznaczenia tego odcinka do objęcia Programem Ochrony przed hałasem nie informuje o wystąpieniu ponadnormatywnego poziomu hałasu w ciągu analizowanego odcinka drogi.

W związku z powyższym w rozdziale 5.2.2 Programu i rozdziale 7 Prognozy w istniejących problemach z zakresu zagrożenia hałasem usunięto zapis „kolejnym problemem jest emisja ponadnormatywnego hałasu do środowiska. Problemem jest stale zwiększający się ruch pojazdów oraz stan techniczny nawierzchni. W zasięgu oddziaływania znajduje się zabudowa mieszkaniowa, placówki oświatowe związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży. Zatem narażone są tereny chronione akustycznie”. Zamiast tej treści, dodano informację w rozdziale 7 Prognozy: „Kolejnym problemem jest stale zwiększająca się liczba pojazdów mechanicznych na drogach oraz brak obwodnic głównych miejscowości gminy wyprowadzających ruch pojazdów poza centra miejscowości. Zwiększające się natężenie na drogach może być przyczyną wystąpienia negatywnych oddziaływań w zakresie przekroczeń ponadnormatywnych poziomów hałasu. Niemniej jednak na chwilę obecną przy braku pomiarów hałasu na drodze krajowej nr 36 oraz drogach powiatowych brak jest możliwości stwierdzenia, czy takie przekroczenia występują w obszarze gminy Kobylin. Dodatkowo żaden z odcinków drogi krajowej nr 36 i dróg powiatowych nie został objęty Programem ochrony środowiska

przed hałasem”. Z opisu POŚ oraz Prognozy usunięto również omyłkowo wpisane zapisy mówiące o wzrastającej liczbie osób narażonych na ponadnormatywną emisję hałasu.

Uwaga nr 5. Nawiązując do informacji zawartych w rozdziale 5.1.1. projektu Programu i w rozdziale 5.10. prognozy informuję, iż na stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu została opublikowana „Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2016”. W projekcie Programu i prognozie proszę zawrzeć aktualne dane w tym zakresie.

Uaktualniono zapisy POŚ i Prognozy o wyniki pomiarów jakości powietrza za rok 2016, zgodnie z badaniami WIOŚ Poznań.

Uwaga nr 6. Nawiązując do zapisów w rozdziale 12 na str. 137 projektu Programu informuję, że obecnie obowiązuje rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183). W projekcie Programu proszę powołać się na aktualne przepisy w tym zakresie.

Poprawiono omyłkę pisarską. Wskazano aktualny akt prawny w tym zakresie.

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu wydał opinię pozytywną bez uwag.

5. ZGŁOSZONE UWAGI I WNIOSKI

Zgodnie z art. 54 ust. 2 Ustawy oos w ramach procedury oceny oddziaływania na środowisko został zapewniony udział społeczny. Informację o rozpoczęciu procesu konsultacji społecznych oraz wyłożeniu dokumentów do publicznego wglądu podano do wiadomości poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) Gminy Kobylin oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim. Dokumenty zostały umieszczone w internecie na BIP oraz były do wglądu w siedzibie Urzędu Miejskiego w Kobylinie. Konsultacje społeczne dokumentów trwały 21 dni tj. od 30 maja 2017 do dnia 19 czerwca 2017r.

W ramach przeprowadzonych konsultacji do projektu „Programu ochrony środowiska dla Gminy Kobylin na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021 - 2024” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski.

6. WYNIKI POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, JEŻELI ZOSTAŁO PRZEPROWADZONE

Nie przeprowadzono postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko. Prognoza wskazuje, że w wyniku realizacji zapisów projektu „Programu ochrony środowiska dla Gminy Kobylin na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021 - 2024” nie wystąpi oddziaływanie transgraniczne.

7. PROPOZYCJE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

System wdrażania Programu ochrony środowiska powinien podlegać na regularnej ocenie poprzez odpowiednio zaplanowane działania monitorujące. Sprawne monitorowanie Programu ochrony środowiska wymaga okresowej wymiany informacji pomiędzy jednostkami organizacyjnymi, w zakresie stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych zadań. Celem monitoringu jest zatem zbieranie, analizowanie i udostępnianie danych o środowisku i zachodzących w nim zmian, w sposób zapewniający zwiększenie efektywności zaplanowanej polityki środowiskowej. Monitoring jest narzędziem wspomagającym prawne, finansowe i społeczne instrumenty zarządzania środowiskiem. Dostarcza on informacji o efektach wszystkich działań na rzecz ochrony środowiska.

Monitorowanie wdrażania postanowień Programu ochrony środowiska polegać będzie głównie na działaniach organizacyjno-kontrolnych, do których należą:

- 1) ocena stopnia wykonania zadań (ocena efektywności wykonania zadań)
- 2) ocena zidentyfikowanych problemów oraz podjętych działań w celu ich rozwiązania lub minimalizacji
- 3) ocena rozbieżności pomiędzy założonymi celami, kierunkami i zadaniami, a ich wykonaniem (ocena przyczynowo-skutkowa)

W celu prawidłowego nadzoru nad realizacją opracowanego Programu wyznaczono wskaźniki monitorowania, które będą pomocne w przedstawianiu stopnia realizacji założonych zadań. Dla każdego z wyznaczonych wskaźników określono wartość bazową i docelową, które będą podstawą do opracowania Raportów oraz przyszłych aktualizacji Programu. Zgodnie z art. 18 *Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2017r., poz. 519 ze zm.)* z wykonania Programów ochrony środowiska Burmistrz Kobylin sporządza co 2 lata raporty. Pierwszy Raport z wykonania Programu ochrony środowiska powinien zostać sporządzony za lata 2017-2018, a drugi za lata 2019-2020. Wyniki dwuletniej oceny będą stanowiły podstawę do aktualizacji listy przedsięwzięć przyjętych w opracowaniu oraz wyznaczania w przyszłości nowych celów proekologicznych i kierunków działań.

Ponadto jako główne narzędzie służące analizie skutków realizacji Programu należy wskazać system Państwowego Monitoringu Środowiska. Zgodnie z art. 25 ust. 2 z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2017r., poz. 519 ze zm.)* stanowi on system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Oprócz monitoringu państwowego, jako narzędzie służące monitorowaniu skutków funkcjonowania obiektów i urządzeń w środowisku należy wskazać analizę (monitoring) porealizacyjny - instrument mający na celu praktyczną weryfikację ustaleń/zaleceń zawartych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.